

Пам'ятні дати Черкащини у 2025 році

Управління культури та охорони культурної спадщини
Черкаської обласної державної адміністрації

Комунальний заклад «Обласна універсальна
наукова бібліотека імені Тараса Шевченка»
Черкаської обласної ради

Пам'ятні дати Черкащини у 2025 році

Черкаси 2024

УДК 908:94] (477.46)(035)
П15

Укладачки О. С. Писанко
 А. В. Дерев'янко

Редакторка О. І. Дяглюк

П15 Пам'ятні дати Черкащини у 2025 році / Упр. культури та охорони культур. спадщини Черкас. облдержадмін., Комунал. закл. «Обл. універс. наук. б-ка ім. Тараса Шевченка» Черкас. облради ; [уклад. О. С. Писанко, А. В. Дерев'янко]. – Черкаси : ОУНБ ім. Тараса Шевченка, 2024. – 32 с.

У щорічному довідковому виданні подано перелік знаменних для регіону подій суспільно-політичного, наукового, культурно-мистецького життя, які будемо відзначати у 2025 році. Перелік дат розміщено за місяцями й датами; у стислих анотаціях викладено зміст події, біографічні відомості про ювілярів у краєзнавчому аспекті.

Посібник буде корисним бібліотечним, музейним працівникам, вчителям, студентам.

УДК 908:94(477.46)(035)

*У майбутнє ми входимо,
оглядаючись на минуле*
П. Валері

Пам'ятні дати Черкащини у 2025 році

- 875 років із часу першої письмової згадки про місто Тальне (1150).
- 570 років від дня народження Остафія Івановича Дашкевича (Дашкович. 1455–1535), старости канівського й черкаського в 1514–1535 рр., організатора козацьких загонів.
- 480 років від дня народження Криштофа Косинського (1545–1593), керівника національно-визвольного повстання проти польського панування в Україні. Загинув під час облоги Черкаського замку.
- 285 років від дня народження керівника Коліївщини Максима Залізняка (бл. 1740–після 1769), уродженця с. Івківці (за іншими даними – с. Медведівка) Медведівської сільської громади Черкаського району.
- 160 років від дня народження Івана Івановича Лисака (1865–1918), фольклориста, народного побутописця, уродженця с. Колодисте, нині Ладижинської сільської громади Уманського району.
- 155 років від дня народження Олександра Тихоновича Дзбанівського (1870–1938), українського співака, композитора, музикознавця, педагога, уродженця смт Маньківка Маньківської селищної громади Уманського району.

- 145 років від дня народження Омелька Островського (справж. – Олександр Павлович. 1880–1919), актора, режисера, письменника, драматурга і громадсько-політичного діяча, уродженця м. Золотоноша Золотоніської міської громади Золотоніського району.
- 130 років від дня народження Володимира Фоковича Штангея (псевд. – Любисток. 1895–1937), письменника, уродженця с. Мошурів Тальнівської міської громади Звенигородського району.
- 125 років від дня народження Онопрія Іовича Турчана (1900–1938), письменника, уродженця с. Лозуватка Шпо-лянської міської громади Звенигородського району.
- 90 років із часу заснування щотижневої районної газети «Маньківські новини» (1935) в Уманському районі.
- 45 років Палацу культури «Дружба народів» у м. Черкаси (1980).

Січень

- 205 років від дня народження Григорія Миколайовича Честахівського (1820–1893), українського маляра, приятеля Тараса Шевченка, упорядника могили Т. Г. Шевченка в Каневі, автора спогадів про Тараса Шевченка.
- 1 – 80 років від дня народження Євгенії Павлівни Крикун (1945), заслуженої артистки України, солістки Черкаської обласної філармонії.
- 1 – 75 років від дня народження Михайла Григоровича Саченка (1950–2006), українського поета, режисера-документаліста, кіносценариста, перекладача, уродженця с. Моринці Звенигородської міської громади Звенигородського району.

- 2 – 205 років від дня народження Петра Гавриловича Лебединцева (1820–1896), українського історика, археолога, педагога, журналіста, релігійного діяча, уродженця с. Зелена Діброва Вільшанської селищної громади Звенигородського району.
- 2 – 55 років від дня народження Олександра Івановича Солодаря (1970), краєзнавця, поета, етнографа, жителя м. Черкаси.
- 3 – 145 років від дня народження Петра Тимофійовича Ротаря (1880–1906), поета, педагога, громадського діяча, уродженця с. Мліїв Мліївської сільської громади Черкаського району.
- 5 – 165 років від дня народження Василя Григоровича Ляскоронського (1860–1928), історика, краєзнавця, археолога, етнографа, картографа, громадського діяча, уродженця м. Золотоноша Золотоніської міської громади Золотоніського району.
- 5 – 55 років від дня народження Володимира Валентиновича Локтева (1970), баяніста, заслуженого артиста України, артиста оркестру Черкаського академічного заслуженого українського народного хору.
- 6 – 225 років від дня народження Олексія Олексійовича Бобринського (1800–1868), графа, промисловця, одного із засновників цукроварні в Україні, зокрема на Смілянщині, та перших залізниць у Росії та Україні.
- 6 – 95 років від дня народження Євгенії Антонівни Горевої (1930–2022), поетеси, перекладачки, лауреатки літературної премії імені М. Рильського, уродженки м. Канів Канівської міської громади Черкаського району.
- 8 – 90 років від дня народження Василя Андрійовича Симоненка (1935–1963), поета, журналіста, шіст-

десятника, який у 1957–1963 рр. жив і працював у м. Черкаси.

- 8 – 30 років із часу присудження обласної літературно-публіцистичної премії «Берег надії» імені Василя Симоненка (нині – Всеукраїнська літературна премія імені Василя Симоненка (1995)).
- 9 – 75 років від дня народження Григорія Юхимовича Діхтяренка (1950), письменника, політичного діяча, уродженця с. Вільшанка Бабанської селищної громади Уманського району.
- 10 – 100 років від дня народження Галини Олександрівни Гриненко (1925), поетеси, лауреатки літературної премії імені Лесі Українки, уродженки м. Канів Канівської міської громади Черкаського району.
- 10 – 70 років від дня народження Віктора Олексійовича Коломійця (1955), актора Черкаського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка, заслуженого артиста України.
- 11 – 30 років із часу затвердження Черкаською міською радою сучасного герба міста (1995).
- 13 – 85 років від дня народження Олександра Івановича Стадника (1940), композитора, музиканта, хормейстера-диригента, народного артиста України Русько-поляньського народного фольклорно-етнографічного хору «Поляни», с. Руська Поляна Русько-Полянської сільської громади Черкаського району.
- 14 – 115 років від дня народження Василя Івановича Харченка (1910–1971), режисера, педагога, уродженця м. Кам'янка Кам'янської міської громади Черкаського району.

- 14 – 80 років від дня народження Марії Михайлівни Луценко (1945), фахівчині в галузі технології виробництва продукції тваринництва, докторки сільськогосподарських наук, уродженки с. Мицалівка Новодмитрівської сільської громади Золотоніського району.
- 16 – 105 років від дня народження Володимира Пимоновича Ігнатенка (1920–2007), актора, народного артиста України, колишнього жителя м. Черкаси.
- 16 – 90 років від дня народження Фелікса Аркадійовича Михайленка (1935), хіміка, доктора хімічних наук, уродженця с. Мокра Калигірка Мокрокалигірської сільської громади Звенигородського району.
- 17 – 140 років від дня народження Платона Григоровича Лапинського (1885–?), фізика, уродженця с. Дубова Бабанської селищної громади Уманського району.
- 20 – 60 років від дня народження Надії Миколаївни Левицької (1965), історикині, докторки історичних наук, професорки, уродженки с. Юрпіль Іваньківської сільської громади Уманського району.
- 21 – 80 років від дня народження Володимира Володимировича Желудова (1945–2015), заслуженого працівника культури України, колишнього художнього керівника капели бандуристів Департаменту культури та взаємозв'язків з громадськістю Черкаської ОДА.
- 25 – 100 років від дня народження Миколи Григоровича Находкіна (1925–2018), українського вченого, академіка НАН України: відділення фізики і астрономії, уродженця с. Прохорівка Ліплявської сільської громади Черкаського району.
- 25 – 100 років від дня народження Михайла Самійловича Заславського (1925–1976), балетмейстера, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця м. Звенигородка

Звенигородської міської громади Звенигородського району.

- 27 – 235 років від дня народження Петра Петровича Гулака-Артемовського (1790–1865), поета-байкаря, перекладача, уродженця м. Городище Городищенської міської громади Черкаського району.
- 29 січ.- – 370 років Охматівській (Дрижипільській) битві (1655) поблизу с. Охматів Баштєчківської сільської громади Уманського району.
- 1 лют. мади Уманського району.
- 31 – 125 років від дня народження Наума Соломоновича Лапинського (1900–1960), композитора, педагога, уродженця м. Умань Уманської міської громади Уманського району.

Лютий

- 170 років із початку антикріпосницького повстання «Київська козаччина» (1855), спрямованого проти політики російського уряду в Україні, яке відбулося на території сучасної Черкащини.
- 3 – 125 років від дня народження Федора Микитовича Куксенка (1900–?), вченого-селекціонера, кандидата сільськогосподарських наук, уродженця с. Суботів Чигиринської міської громади Черкаського району.
- 3 – 65 років газеті «Молодь Черкащини» (1960).
- 4 – 165 років із часу виходу у світ останнього прижиттєвого видання «Кобзаря» Тараса Григоровича Шевченка, виданого коштом Платона Симиренка (1860).
- 4 – 40 років із часу відкриття в м. Черкаси нового автовокзалу (1985).

- 6 – 95 років від дня народження Володимира Кузьмича Журавля (1930), художника, уродженця с. Яблунів Канівської міської громади Черкаського району.
- 8 – 95 років від дня народження Діани Гнатівни Петриненко (1930–2018), співачки, народної артистки України, уродженки с. Білоусівка Драбівської селищної громади Золотоніського району.
- 12 – 130 років від дня народження Мирона Борисовича Полякіна (1895–1941), віртуоза-скрипаля, педагога, уродженця м. Черкаси.
- 13 – 75 років від дня народження Валентини Степанівни Кутяніної (1950), хімікині, докторки технічних наук, професорки, уродженки м. Умань Уманської міської громади Уманського району.
- 15 – 85 років від дня народження митрополита Черкаського і Канівського Софронія (Дмитрук Дмитро Савич. 1940–2020).
- 15 – 100 років від дня народження Василя Кириловича Задорожного (1925–1995), вченого-економіста, уродженця с. Пединівка Шевченківської сільської громади Звенигородського району.
- 16 – 125 років від дня народження Симона Самійловича Рубіна (1900–1985), заслуженого діяча науки і техніки України, колишнього викладача Уманського національного університету садівництва.
- 17 – 45 років від дня народження Наталії Сергіївни Мамчур (1980), майстрині художньої вишивки, доцентки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
- 18 – 125 років від дня народження оперної співачки Оксани Андріївни Петрусенко (1900–1940). Бувала в м. Черкаси.

- 18 – 160 років від дня народження Федора Петровича Різніченка (1865–1922), художника, уродженця с. Шевченкове Шевченківської сільської громади Звенигородського району.
- 18 – 170 років від дня народження Левка Платоновича Симиренка (1855–1920), помолога, фундатора наукового садівництва в Україні, уродженця с. Мліїв Мліївської сільської громади Черкаського району.
- 19 – 100 років від дня народження В'ячеслава Олександровича Кудіна (1925–2018), кінознавця та філософа, уродженця с. Терлиці Монастирищенської міської громади Уманського району.
- 19 – 105 років від дня народження Валентини Дмитрівни Болейко (1920–2001), заслуженої артистки України, колишньої жительки м. Черкаси.
- 19 – 135 років від дня народження Марії Іванівни Машір (1890–1944), співачки, актриси, уродженки м. Умань Уманської міської громади Уманського району.
- 21 – 175 років від дня народження Вікентія В'ячеславовича Хвойки (1850–1914), археолога, дослідника Середнього Подніпров'я, зокрема Черкащини.
- 24 – 85 років від дня народження Анатолія Миколайовича Туренка (1940–2020), доктора технічних наук, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, уродженця м. Кам'янки Кам'янської міської громади Черкаського району.
- 24 – 130 років від дня народження Дмитра Артемовича Май-Дніпровича (справж. – Майборода. 1895–1930), письменника, уродженця м. Черкаси.

Березень

- 395 років із часу повстання нерєєстрових козаків та селян на Черкащині під керівництвом Т. Федоровича (Трясило. 1630) проти гніту уряду Речі Посполитої.

- 1 – 75 років від дня народження Володимира Павловича Уманова (1950), журналіста, краєзнавця, жителя м. Черкаси.

- 3 – 135 років від дня народження Герасима Онуфрійовича Нестеренка (псевд. – Орел. 1890–1946), військового та громадського діяча часів УНР, головного отамана Холодного Яру.

- 5 – 100 років від дня народження Івана Пилиповича Галушки (1925–2019), вченого-агронома, доктора сільсько-господарських наук, уродженця с. Студенець Бобрицької сільської громади Черкаського району.

- 5 – 85 років від дня народження Світлани Василівни Кононової (1940–2016), ентомологині, докторки біологічних наук, уродженки м. Умань Уманської міської громади Уманського району.

- 6 – 160 років від дня народження Григорія Івановича Грушевського (1865–близько 1922), прозаїка, поета, драматурга, громадського діяча, колишнього жителя м. Черкаси.

- 8 – 80 років від дня народження Олексія Федоровича Журавля (1945–2006), мистецтвознавця, уродженця с. Кривиця Маньківської селищної громади Уманського району.

- 10 – 130 років від дня народження Івана Леонтійовича Ле (Мойся. 1895–1978), письменника, уродженця с. Мойсинці (тепер с. Придніпровське) Іркліївської сільської громади Золотоніського району.

- 10 – 165 років від дня народження Порфирія Даниловича Демуцького (1860–1927), фольклориста, хорового диригента, який у 1889–1918 рр. жив і працював у с. Охматів Баштєчківської сільської громади Уманського району.
- 11 – 80 років від дня народження Валентини Яківни Саввопуло (1945), народної артистки України, жительки м. Черкаси.
- 11 – 130 років від дня народження та 100 років із часу загибелі Василя Степановича Чучупака (1895–1920), головного отамана Холодноярської організації, уродженця с. Мельники Медведівської сільської громади Черкаського району.
- 11 – 65 років Черкаському державному технологічному університету (1960).
- 14 – 60 років Черкаському ПАТ «Азот» (1965).
- 19 – 190 років від дня народження Василя Федоровича Симиренка (1835–1915), українського підприємця-цукровара, вченого, мецената, уродженця с. Мліїв Мліївської сільської громади Черкаського району.
- 21 – 135 років від дня народження Олексія Петровича Баранникова (1890–1952), вченого-індолога, сходознавця, уродженця м. Золотоноша Золотоніської міської громади Золотоніського району.
- 22 – 130 років від дня народження Василя Кириловича Авраменка (1895–1981), хореографа, актора, дослідника і знавця українського танцю, уродженця смт Стеблів Стеблівської селищної громади Звенигородського району.
- 25 – 145 років від дня народження Гаврила Макарівича Базильського (1880–1937), генерал-хорунжого Армії

УНР, уродженця с. Соколівка Жашківської міської громади Уманського району.

- 26 – 100 років від дня народження Олекси Зосимовича Бакуменка (1925–1998), поета-сатирика, колишнього жителя м. Сміла Смілянської міської громади Черкаського району.
- 27 – 85 років від дня народження Анатолія Олексійовича Маняченка (1940), співака (бас-баритон), народного артиста України, уродженця м. Звенигородка Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 28 – 180 років від дня народження Олексія Олександровича Андрієвського (псевд. і крипт. – Андибер, Каневський А., Канівець Ол., А., А. Т-ий та ін. 1845–1902), історика, літератора, педагога, краєзнавця, громадського діяча, уродженця м. Канів Канівської міської громади Черкаського району.
- 30 – 85 років від дня народження Бориса Прокоповича Педченка (1940–2020), письменника, журналіста, уродженця с. Самгородок Ротмістрівської сільської громади Черкаського району.
- 30 – 125 років від дня народження Леся Гомона (справж. – Королевич Олександр Дмитрович. 1900–1958), письменника, фольклориста, журналіста, уродженця м. Черкаси.
- 31 – 95 років від дня народження Валентини Павлівни Жук (1930–2006), заслуженої журналістки України, колишньої завідувачки відділу обласної газети «Черкаський край».
- 31 – 110 років від дня народження Григорія Івановича Каляєва (1915–2000), вченого-геолога, уродженця м. Канів Канівської міської громади Черкаського району.

Квітень

- 1 – 100 років від дня народження Катерини Іванівни Піки (1925–1999), поетеси, уродженки м. Канів Канівської міської громади Черкаського району.
- 5 – 90 років від дня народження Василя Васильовича Ілляшенка (1935–2014), кінорежисера, сценариста, письменника, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця с. Чехівка Іркліївської сільської громади Золотоніського району.
- 6 – 105 років від дня народження Григора Гюмушевича Акопяна (1920–1944), вірменського поета, який загинув при визволенні м. Шпола, почесний громадянин м. Шпола Шполянської міської громади Звенигородського району.
- 9 – 90 років від дня народження Тамари Панасівни Коломієць (1935–2023), поетеси, перекладачки, уродженки м. Корсунь-Шевченківський Корсунь-Шевченківської міської громади Черкаського району.
- 9 – 100 років від дня народження Валерії Андріївни Гуртовенко (1925–1997), поетеси, уродженки с. Житники Жашківської міської громади Уманського району.
- 11 – 55 років від дня народження Євгенії Сергіївни Марчук (1970), композиторки, педагогині, викладачки Черкаського музичного училища ім. С. С. Гулака-Артемовського.
- 13 – 105 років від дня народження Івана Никифоровича Степаненка (1920–2007), генерал-майора авіації, уродженця с. Нехайки Драбівської селищної громади Золотоніського району.
- 14 – 90 років від дня народження Юрія Петровича Тупицького (1935–2019), режисера, письменника, заслу-

женого діяча мистецтв України, уродженця с. Ворониці Іркліївської сільської громади Золотоніського району.

- 17 – 75 років від дня народження Михайла Костянтиновича Волкова (1950–2021), заслуженого працівника культури України, кандидата мистецтвознавства, колишнього жителя м. Корсунь-Шевченківський Корсунь-Шевченківської міської громади Черкаського району.
- 20 – 125 років з часу відкриття в м. Тальне народної бібліотеки (1900) та 90 років з часу організації Тальнівської районної бібліотеки (1930).
- 21 – 125 років від дня народження Олександра Назаровича Сороки (1900–1963), хорового диригента, народного артиста України, уродженця с. Хлипнівка Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 22 – 130 років від дня народження Лева Юстимовича Биковського (псевд. і крипт. – Л. Б., Бібліографічний мікроб. 1895–1992), бібліотекознавця, бібліографа, журналіста, історика, уродженця с. Вільховець Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 26 – 185 років першому виданню «Кобзаря» Т. Г. Шевченка (1840).

Травень

– 50 років з часу відкриття Парку Перемоги в м. Черкаси (1975).

- 1 – 115 років від дня народження Бориса Леонідовича Купневського (1910–1995), українського живописця, педагога, уродженця м. Корсунь-Шевченківський Корсунь-Шевченківської міської громади Черкаського району.

- 3 – 120 років від дня народження Юрія Андрійовича Лавріненка (1905–1987), українського літературознавця, публіциста, критика, редактора, дослідника, уродженця с. Хижинці Лисянської селищної громади Звенигородського району.
- 5 – 95 років від дня народження Ніни Опанасівни Вірченко (1930), української науковиці, математикині, докторки фізико-математичних наук, професорки, уродженки с. Завадівка Селищенської сільської громади Звенигородського району.
- 7 – 100 років від дня народження Олега Івановича Колоші (1925), вченого-агрохіміка, фізіолога рослин, уродженця м. Черкаси.
- 9 – 135 років від дня народження Бориса Григоровича Левитського (1890–1953), вченого-зоотехніка, доктора сільськогосподарських наук, заслуженого діяча науки України, професора, уродженця м. Умань Уманської міської громади Уманського району.
- 13 – 90 років від дня народження Леоніда Степановича Кондратського (1935–2023), українського архітектора, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, колишнього жителя м. Черкаси.
- 15 – 95 років від дня народження Бориса Олександровича Верлінського (1930–2003), заслуженого працівника культури України, колишнього директора Черкаського театру ляльок, Почесного громадянина міста Черкаси.
- 16 – 35 років від дня народження Сергія Сергійовича Амброса (1990–2015), військовослужбовця, який загинув на сході України, уродженця м. Черкаси. У м. Черкаси вул. Орджонікідзе перейменували на вул. Сергія Амброса.
- 16 – 130 років від дня народження Тодосія Степановича Осьмачки (1895–1962), письменника, поета, перекла-

дача, уродженця с. Куцівка Ротмістрівської сільської громади Черкаського району.

- 20 – 95 років від дня народження Лілії Павліни Шитової (1930–2016), журналістки, заслуженого працівника культури України, колишньої жительки м. Черкаси.
- 25 – 70 років від дня народження Володимира Володимировича Недяка (1955), фотохудожника, мистецтвознавця, історика, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, уродженця с. Вереміївка Ірклі-ївської сільської громади Золотоніського району.
- 28 – Всеукраїнський День краєзнавства.

Червень

- 1 – 70 років Черкаській обласній філармонії (1955).
- 4 – 120 років від дня народження Михайла Тимофійовича Оратовського (1905–1966), вченого-селекціонера, лауреата Державної премії України (посмертно), уродженця с. Дубова Бабанської селищної громади Уманського району.
- 5 – 100 років від дня народження Олександра Де (Барчук Олександр Іванович. 1925–1998), українського поета, драматурга, видавця, уродженця с. Заячківка Христинівської міської громади Уманського району.
- 8 – 100 років від дня народження Михайла Степановича Забоченя (1925–2002), українського колекціонера, мистецтвознавця, уродженця м. Звенигородка Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 8 – 65 років від дня народження Ігоря Володимировича Забудського (1960–2021), українського поета, прозаїка, художника, лауреата обласної літературної премії

«Берег надії» імені Василя Симоненка, уродженця м. Черкаси.

- 9 – 75 років від дня народження Миколи Григоровича Лихогруда (1950–2007), фахівця в галузі автоматизованих кадастрових систем, доктора технічних наук, професора, уродженця с. Мирне (до 2016 – Жовтневе) Іркліївської сільської громади Золотоніського району.
- 10 – 115 років від дня народження Федора Овксентійовича Моргуна (1910–1990), поета, який у 1972–1990 рр. жив і працював у м. Черкаси.
- 19 – 90 років від дня народження Рауфа Ахметовича Аблязова (1935–2019), доктора технічних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, професора, президента Черкаського Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.
- 20 – 105 років від дня народження Петра Дмитровича Тимошенка (1920–1984), мовознавця, кандидата філологічних наук, уродженця с. Вільховець Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 23 – 120 років від дня народження Олександра Карповича Касименка (1905–1971), доктора історичних наук, професора, уродженця с. Велика Бурімка Чорнобаївської селищної громади Золотоніського району.
- 24 – 165 років від дня народження Яна Гжегожа Станіславського (1860–1907), польського маляра-імпресіоніста, уродженця с. Вільшана Вільшанської селищної громади Звенигородського району.
- 25 – 95 років від дня народження Євгена Оксентовича Поповича (1930–2007), письменника, перекладача, філолога-германіста, уродженця с. Межиріч Канівської міської громади Черкаської області.

- 27 – 70 років від дня народження Олександра Євгеновича Лисенка (1955), історика, доктора історичних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця селища Катеринопіль Катеринопільської селищної громади Звенигородського району.
- 27 – 140 років від дня народження Антоніни Миколаївни Кудрицької (1885–1971), письменниці, фольклористки, колишньої жительки с. Будище Шевченківської сільської громади Звенигородського району.
- 28 – 80 років музею історії Корсунь-Шевченківської битви (1945).
- 30 – 70 років від дня народження Олександра Васильовича Ветрова (1955), історика, краєзнавця, уродженця м. Кам'янка Кам'янської міської громади Черкаського району.

Липень

- 1 – 85 років від дня народження Раїси Сергіївни Коритнюк (1940), провізорки, докторки фармацевтичних наук, уродженки м. Умань Уманської міської громади Уманського району.
- 2 – 100 років від дня народження Ольги Арсенівни Олійник (1925–2001), професорки, докторки фізико-математичних наук, академікині, уродженки с. Матусів Матусівської сільської громади Звенигородського району.
- 5 – 90 років від дня народження Володимира Григоровича Коляденка (1935–2013), лікаря-дерматовенеролога, доктора медичних наук, професора, уродженця с. Буда-Горобіївська Степанецької сільської громади Черкаського району.

- 5 – 85 років від дня народження Віктора Михайловича Співака (1940), живописця, графіка, різьбяр, жителя м. Черкаси Черкаської міської громади.
- 8 – 125 років від дня народження Юрія Корнійовича Смолича (1900–1976), письменника, журналіста, театрального критика, уродженця м. Умань Уманської міської громади Уманського району.
- 9 – 95 років від дня народження Валентина Тихоновича Черепіна (1930–2020), доктора фізико-математичних наук, уродженця м. Черкаси Черкаської міської громади Черкаського району.
- 11 – 85 років від дня народження Олександра Борисовича Зеленька (1940–2007), поета, уродженця с. Степанки Спепанківської сільської громади Черкаського району.
- 11 – 90 років від дня народження Анатолія Сергійовича Лакєєва (1935–1989), фахівця в галузі ливарного виробництва, доктора технічних наук, уродженця м. Корсунь-Шевченківський Корсунь-Шевченківської міської громади Черкаського району.
- 12 – 105 років від дня народження Павла Максимовича Федченка (1920–2002), літературознавця, шевченкознавця, доктора філологічних наук, уродженця с. Носачів Ротмістрівської сільської громади Черкаського району.
- 13 – 95 років від дня народження Петра Миколайовича Жука (1930–2018), журналіста, прозаїка, заслуженого журналіста України, колишнього жителя м. Черкаси Черкаської міської громади Черкаського району.
- 16 – 75 років від дня народження Олександра Миколайовича Деньги (1950), голови Черкаського обласного осередку Національної спілки кінематографістів України, заслуженого працівника культури

України, почесного громадянина міста Черкаси, жителя м. Черкаси Черкаської міської громади Черкаського району.

- 23 – 80 років від дня народження Івана Йосиповича Лавріненка (1945), художника декоративно-прикладного мистецтва, письменника, жителя м. Черкаси Черкаської міської громади Черкаського району.
- 21 – 30 років із часу створення Кам'янського державного історико-культурного заповідника (1995). м. Кам'янка Кам'янська міська громада Черкаський район.
- 26 – 90 років від дня народження Георгія Антоновича Урсатія (1935–2016), архітектора, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка, автора багатьох споруд у м. Черкаси.
- 26 – 125 років від дня народження Гаврила Михайловича Пустовійта (1900–1947), художника-графіка, ілюстратора, педагога, уродженця с. Межирич Канівської громади Черкаського району.
- 28 – 135 років від дня народження Пантелея Климентійовича Махині (1890–1922), поета, уродженця с. Валява Городищенської міської громади Черкаського району.
- 31 – 175 років від дня народження Сергія Андрійовича Подолинського (1850–1891), громадського й політичного діяча, економіста, лікаря, публіциста, уродженця с. Ярославка Лип'янської сільської громади Звенигородського району.

Серпень

– 95 років Черкаському медичному коледжу (тепер – Черкаська медична академія) (1930) м. Черкаси.

- 95 років Уманському державному педагогічному університету імені Павла Тичини (1930).
- 3 – 55 років від дня народження Олександра Григоровича Шамрая (1970), історика, краєзнавця, доцента, почесного краєзнавця України, заступника голови Черкаської обласної державної адміністрації, уродженця м. Кам'янка Кам'янської міської громади Черкаського району.
- 8 – 95 років від дня народження Ганни Андріївни Мальованої (1930–2001), живописиці, уродженки м. Кам'янка Кам'янської міської громади Черкаського району.
- 10 – 135 років від дня народження Макара Олександровича Кушніра (1890–1951), громадсько-політичного діяча, журналіста, члена Української Центральної Ради, одного із співзасновників ОУН, уродженця м. Черкаси.
- 11 – 170 років із часу відкриття першого плавучого мосту через Дніпро поблизу м. Черкаси (1855).
- 12 – 85 років від дня народження Вадима Федоровича Мицика (1940–2023), етнографа, краєзнавця, журналіста, заслуженого працівника культури України, колишнього жителя м. Звенигородка Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 12 – 85 років від дня народження Лідії Григорівни Попової (1940), заслуженої артистки України, актриси Черкаського академічного обласного музично-драматичного театру імені Т. Г. Шевченка.
- 12 – 135 років від дня народження Віктора Івановича Маньківського (1890–?), журналіста, письменника, уродженця с. Харківка Маньківської селищної громади Уманського району.

- 15 – 60 років із часу газифікації м. Черкаси (1965).
- 18 – 60 років від дня народження Ігоря Федоровича Момота (1965–2014), генерал-майора, заступника начальника східного регіонального управління Державної служби України, який загинув на сході України. Похований у м. Черкаси. У м. Черкаси вул. Луначарського перейменована на вул. Генерала Момота.
- 18 – 40 років від дня народження Олександра В'ячеславовича Маламужа (1985–2014), військовослужбовця, який загинув на сході України, уродженця м. Черкаси. У м. Черкаси вул. О. Невського перейменована на вул. Олександра Маламужа.
- 19 – 100 років від дня народження Якова Павловича Прилипка (1925–1978), історика, етнолога, археолога, перекладача, уродженця с. Прохорівка Ліплявської сільської громади Черкаського району.
- 20 – 100 років із часу утворення Державного музею-заповідника Тараса Григоровича Шевченка у м. Канів (нині – Шевченківський національний заповідник. 1925).
- 21 – 75 років від дня народження Миколи Миколайовича Петрини (1950–2017), заслуженого артиста України, колишнього керівника-засновника ансамблю народної музики «Росава» Черкаської обласної філармонії.
- 27 – 90 років від дня народження Григорія Макаровича Колоса (1935–2016), художника декоративної кераміки, педагога, уродженця м. Шпола Шполянської міської громади Звенигородського району.
- 27 – 90 років від дня народження Миколи Дементійовича Малярчука (1935), живописця, уродженця с. Вороне Жашківської міської громади Уманського району.

- 29 – 85 років від дня народження Миколи Федоровича Калашника (1940), живописця, уродженця м. Сміла.

Вересень

- 8 – 85 років від дня народження Миколи Івановича Борща (1940), краєзнавця, поета, жителя м. Черкаси.
- 11 – 130 років від дня народження Олександра Васильовича Носаченка (1895–1969), музейного працівника, орнітолога, краєзнавця, засновника природничого відділу Уманського краєзнавчого музею, уродженця м. Тальне Тальнівської міської громади Звенигородського району.
- 12 – 150 років від дня народження Олександра Антоновича Кошиця (1875–1944), композитора, диригента, уродженця с. Ромашки Канівського повіту, дитинство якого минуло в с. Тарасівка Шевченківської сільської громади Звенигородського району.
- 16 – 95 років від дня народження Василя Павловича Євича (1930–1994), художника, уродженця с. Багва Буцької селищної ради Маньківської селищної громади Уманського району.
- 16 – 100 років від дня народження Михайла Семеновича Грицяя (1925–1988), літературознавця, фольклориста, уродженця с. Бачкурине Монастирищенської міської громади Уманського району.
- 22 – 105 років від дня народження Михайла Федоровича Усатенка (1920–1995), педагога, краєзнавця, журналіста, заслуженого учителя України, уродженця с. Вишнопіль Тальнівської міської громади Звенигородського району.

- 22 – 185 років ПАТ «Смілянський машинобудівний завод» (1840).
- 23 – 125 років від дня народження Ісаака (Іцика) Соломоновича Фефера (1900–1952), єврейського поета, драматурга, громадського діяча, уродженця м. Шпола Шполянської міської громади Звенигородського району.
- 26 – 135 років від дня народження Івана Васильовича Полтавця-Острияниці (1890–1957), військового й політичного діяча, наказного отамана Вільного Козацтва України, уродженця с. Балаклея Балаклеївської сільської громади Черкаського району (за іншими даними – с. Суботів Чигиринської міської громади Черкаського району).
- 26 – 140 років від дня народження Всеволода Михайловича Зуммера (1885–1970), археолога, мистецтвознавця, уродженця м. Тальне Тальнівської міської громади Звенигородського району.
- 28 – 90 років від дня народження Володимира Михайловича Хоменка (1935), журналіста, краєзнавця, уродженця с. Заліське Тальнівської міської громади Звенигородського району.
- 29 – 180 років від дня народження Івана Карповича Карпенка-Карого (справж. –Тобілевич Іван Карпович; ін. псевд.: Гнат Карий, Тугай, Адаменко. 1845–1907), драматурга, актора, громадського діяча, який неодноразово бував із гастрольями на Черкащині, зокрема в м. Умань.

Жовтень

- 6 – 95 років Уманському агротехнічному коледжу (1930).
- 7 – 195 років від дня народження Сергія Федоровича Грушевського (1830–1901), педагога, публіциста,

організатора народної освіти, уродженця м. Чигирин Чигиринської міської громади Черкаського району.

- 8 – 75 років від дня народження Людмили Анатоліївни Лисенко (1950), художниці декоративного ткацтва, уродженки с. Юрківка Ватутінської міської громади Звенигородського району.
- 8 – 135 років від дня народження Михайла Івановича Кутинського (1890–1974), краєзнавця, прозаїка, уродженця с. Зарубинці Монастирищенської міської громади Уманського району.
- 11 – 120 років від дня народження Олександра Степановича Павлова (1905–1969), живописця, уродженця м. Золотоноша Золотоніської міської громади Золотоніського району.
- 13 – 110 років від дня народження Надії Омелянівни Квасниці (1915–2008), співачки, педагога, уродженки с. Кислівка Мокрокалігирської сільської громади Звенигородського району.
- 14 – 65 років років від дня народження Володимира Миколайовича Яковця (1960), художника, викладача Черкаської дитячої художньої школи імені Д. Г.Нарбута.
- 18 – 155 років від дня народження Володимира Васильовича Різниченка (псевд. – Валентій. 1870–1932), геолога, природознавця, поета, художника-карика-туриста, мандрівника, дослідника Канівських дислокацій.
- 18 – 120 років від дня народження Дмитра Митрофановича Гринця (1905–1993), художника, графіка, уродженця м. Золотоноша Золотоніської міської громади Золотоніського району.

- 19 – 115 років від дня народження Івана Федосійовича Лисенка (1910–2002), військового диригента, педагога, уродженця с. Старосілля Мліївської сільської громади Черкаського району.
- 25 – 100 років від дня народження Василя Іларіоновича Пазича (1925–1997), оперного співака, народного артиста України, уродженця с. Тарасівка Шевченківської сільської громади Звенигородського району.
- 25 – 100 років від дня народження Олександра Миколайовича Алабовського (1925–1997), вченого-механіка, доктора технічних наук, професора, уродженця м. Звенигородка Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 28 – 105 років від дня народження Михайла Федоровича Пономаренка (1920–2010), краєзнавця, педагога, громадського діяча, заслуженого учителя України, уродженця с. Підставки Гельмязівської сільської громади Золотоніського району.
- 29 – 125 років від дня народження Степана Федоровича Бена (справж. – Бендюженко. 1900–1937), поета, уродженця с. Лозуватка Шполянської міської громади Звенигородського району.

Листопад

- 3 – 70 років від дня народження Андрія Івановича Завгороднього (1955), вченого в галузі ветеринарної медицини, професора, уродженця с. Кропивна Золотоніської міської громади Золотоніського району.
- 5 – 60 років Черкаському тролейбусному парку (1965).
- 6 – 120 років від дня народження Дмитра Федоровича Головка (1905–1978), майстра народно-декоративного

мистецтва, кераміста, народного художника України, уродженця м. Умань Уманської міської громади Уманського району.

- 7 – 60 років із дня першої вистави в Черкаському академічному театрі ляльок (1965).
- 7 – 80 року від дня народження Євгена Івановича Кухарця (1945–1987), хорового диригента, композитора, народного артиста України, колишнього керівника Черкаського академічного заслуженого українського народного хору.
- 8 – 105 років від дня народження Леоніда Мусійовича Корецького (1920–1997), економгеографа, доктора економічних наук, професора, уродженця м. Умань Уманської міської громади Уманського району.
- 8 – 90 років від дня народження Володимира Івановича Лузана (1935–2009), легкоатлета, заслуженого тренера України, уродженця м. Черкаси.
- 8 – 190 років від дня народження Готфрида Йосиповича Осовського (1835–1897), геолога, археолога, краєзнавця Волині, уродженця с. Козарівка Бобринської сільської громади Черкаського району.
- 12 – 145 років Першій міській гімназії м. Черкаси (1880).
- 22 – 105 років від дня народження Миколи Єфремовича Сиваченка (1920–1988), фольклориста, літературознавця, доктора філологічних наук, уродженця с. Ямпіль Катеринопільської селищної громади Звенигородського району.
- 25 – 55 років із часу створення Меморіального музею родини Симиренків (1970) у с. Мліїв Мліївської сільської громади Черкаського району.

- 25 – 90 років від дня народження Юлії Петрівни Гамової (1935), бандуристки, народної артистки України, уродженки с. Бубнівська Слобідка Піщанської сільської громади Золотоніського району.
- 26 – 90 років від дня народження Івана Тимофійовича Гука (1935–2000), заслуженого лікаря України, Почесного громадянина міста Черкаси, колишнього лікаря-уролога Першої черкаської міської лікарні.
- 27 – 65 років з часу заснування Літературно-меморіального музею І. С. Нечуя-Левицького (1960) у смт Стеблів Стеблівської селищної громади Звенигородського району.
- 30 – 90 років від дня народження Дмитра Семеновича Чередниченка (1935–2021), поета, прозаїка, перекладача, мистецтвознавця, уродженця с. Межиріч Канівської міської громади Черкаського району.

Грудень

- 105 років Черкаському кооперативному економіко-правовому коледжу (1920).
- 2 – 35 років від дня народження Богдана Ігоровича Каравайського (1990–2014), військовослужбовця, який загинув на сході України, уродженця м. Черкаси. У м. Черкаси один із провулків носить ім'я молодшого сержанта Каравайського.
- 3 – 85 років від дня народження Івана Семеновича Косенка (1940–2022), доктора біологічних наук, професора, заслуженого працівника культури України, колишнього директора Національного дендрологічного парку «Софіївка» у м. Умань Уманської міської громади Уманського району.

- 3 – 45 років від дня народження Михайла Івановича Мальованого (1980), економіста, доктора економічних наук, проректора з науково-педагогічної роботи Уманського національного університету садівництва.
- 8 – 45 років від дня народження Ірени Карпи (1980), письменниці, журналістки, співачки, телеведучої, уродженки м. Черкаси.
- 9 – 105 років від дня народження Миколи Степановича Заноздри (1920–1999), лікаря-кардіолога, доктор медичних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, уродженця м. Канів Канівської міської громади Черкаського району.
- 15 – 55 років від дня народження Максима Юрійовича Степанова (1970), журналіста, краєзнавця, кандидата історичних наук, жителя м. Черкаси.
- 17 – 75 років від дня народження Феофана Феофановича Білецького (1950–2024), письменника-публіциста, краєзнавця, заслуженого журналіста України, колишнього жителя м. Звенигородка Звенигородської міської громади Звенигородського району.
- 17 – 125 років від дня народження Івана Івановича Чабаненка (1900–1972), режисера, педагога, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця м. Чигирин Чигиринської міської громади Черкаського району.
- 18 – 85 років від дня народження Ніни Михайлівни Клименко (1940), мистецтвознавиці, заслуженого працівника культури України, жительки м. Черкаси.
- 25 – 90 років від дня народження Андрія Миколайовича Кандиби (1935), вченого-економіста, доктора економічних наук, уродженця с. Чорна Кам'янка Іваньківської сільської громади Уманського району.

- 25 – 110 років від дня народження Андрія Легота (Ворушило Андрій Тодосійович. 1915–2003), поета, перекладача, лауреата премії Української Могилянсько-Мазепинської академії наук, уродженця м. Корсунь-Шевченківський Корсунь-Шевченківської міської громади Черкаського району.
- 27 – 425 років від дня народження Богдана Михайловича Хмельницького (1595–1657), гетьмана України, провідника національно-визвольної боротьби середини XVII ст., уродженця с. Суботів Чигиринського міської громади Черкаського району.
- 29 – 105 років від дня народження Олексія Федоровича Фіщенка (1920–2010), графіка, народного художника України, заслуженого діяча мистецтв України, уродженця м. Умань Уманської міської громади Уманського району.

Довідкове видання

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ЧЕРКАЩИНИ У 2025 РОЦІ

Укладачки

Писанко Оксана Сергіївна
Дерев'янка Анастасія Володимирівна

Відповідальна за випуск **Л. Д. Дядик**

Редакторка **О. І. Дяглюк**

Комп'ютерний набір **В. В. Калюжко**

Формат 60x84/16

Видавець і виготовлювач
Комунальний заклад «Обласна універсальна наукова
бібліотека імені Тараса Шевченка»,
вул. Байди-Вишневецького, 8, м. Черкаси, 18001

Підписано до друку 29.05.2024. Тир. 50. Ксерокс ОУНБ імені
Тараса Шевченка